

A NOMÉS DOS METRES DE TU LA RESPOSTA DE CÀRITAS DAVANT LA COVID-19

___ **el reportatge**

Càritas no tanca _ 4

___ **a fons**

Enfrontar-se a
l'emergència social _ 8

___ **ODS**

Garantir el dret
a l'alimentació _ 22

A NOMÉS DOS METRES DE TU

Fotografia de portada i sumari:
accions dins la campanya "A només
dos metres de tu", la resposta de
Càritas davant la COVID-19.

AUTOR: MINGO VENERO

____ **editorial** _ 3

____ **el reportatge**

Càritas no tanca _ 4

____ **a fons**

Enfrontar-se a l'emergència social _ 8

____ **l'entrevista**

Carmen Aguilar, voluntària de Càritas durant les inundacions
del Vallès de 1962 _ 14

Isabel Mas, advocada de Càritas durant les tancades de
migrants de 2005 _ 15

Àngel Lázaro, voluntari del Servei de Mediació a l'Habitatge
durant la crisi de 2008 _ 16

Víctor Brumwell, voluntari del DISA Sagrada Família
durant la COVID-19 _ 17

____ **en primer pla** _ 18

____ **actuem**

Un cercle de solidaritat _ 20

____ **ODS**

Garantir el dret a l'alimentació _ 22

____ **què hi pots fer tu** _ 24

____ **sopa de lletres** _ 25

____ **cuinant amb l'Ada Parellada**

Pizza vegetal amb base de bròquil i amb verdures i pollastre a l'ast _ 26

____ **l'apunt històric**

Col·lecta de Nadal de 1962 _ 27

____ **entitats**

Solidaritat en temps de la COVID-19 _ 28

Entrevista amb Francesc García,
Director de centres de Supermercats Keisy _ 29

Sensibilització. Recollir en temps de tempesta _ 30

____ **la veu dels voluntaris durant la COVID-19** _ 31

editorial

La veu del director

Benvolgut/Benvolguda,

2 metres són 200 centímetres, la distància que hi ha, per exemple, entre el menjador i la cuina, entre el carrer i la porteria o entre la porta de casa i la porta del veí del replà. També és la distància que hem de respectar amb els nostres éssers estimats, familiars i amics. Són distàncies doloroses, que sovint costen d'entendre, però que cal seguir al peu de la lletra. Aquest virus ens vol lluny i ens marca distàncies quan ens necessitem més a prop que mai.

Els epidemiòlegs ens diuen que el virus no discrimina entre persones, però a Càritas copsem que no és així. El confinament d'aquests darrers mesos ha estat un daltabaix per a l'economia mundial, que ha fet que la precarietat laboral o l'atur s'hagin estès ràpidament. El virus ha afectat tots els sectors econòmics sense excepció, però sobretot ha colpejat amb més intensitat les persones vulnerables, que ja es trobaven en una situació límit. En els darrers mesos, Càritas Diocesana de Barcelona ha vist com es multiplicava per tres el nombre de persones que ens demanaven ajuda, i durant les setmanes més dures del confinament vam triplicar les ajudes per a aliments i duplicar les ajudes per garantir un habitatge. En total, respecte el 2019, durant els 3 mesos d'estat d'alarma hem atès el doble de persones en els serveis de primera resposta.

Aquesta realitat ens supera, però hi fem front amb tots els recursos que tenim al nostre abast. En aquest número de Batec, pots conèixer de primera mà la feina que Càritas Diocesana de Barcelona ha estat fent durant la pandèmia per la COVID-19. També et pots fer una idea de com l'entitat ha fet front a les diferents crisis dels segles XX i XXI, i com en els moments més crítics s'ha comptat amb persones voluntàries que estaven disposades a ajudar sense demanar res a canvi. Al darrer apartat de la revista, hi trobaràs algunes de les empreses i entitats que ens han ajudat a donar resposta a les més de 13.000 persones que hem atès entre els mesos d'abril i juny.

Soc conscient del moment en què ens trobem i, ara més que mai, hem de seguir treballant per un futur sense pobresa, amb una economia més humana, sostenible i justa. Gràcies a la teva ajuda, de ben segur que transformarem els 2 metres en 200 centímetres d'esperança, de solidaritat i d'amor. Aconseguiem que Càritas segueixi a només 2 metres dels qui més ho necessiten.

Salvador Busquets

Director de Càritas Diocesana de Barcelona

www.caritas.barcelona

@caritasbcn
caritasbarcelona

El virus ha afectat tots els sectors econòmics sense excepció, però sobretot ha colpejat amb més intensitat les persones vulnerables, que ja es trobaven en una situació límit.

el reportatge

Càritas no tanca

Entre abril i juny de 2020, els serveis de primera resposta a la COVID-19 de Càritas Barcelona van atendre 13.195 persones, el doble que el mateix període de l'any passat.

TEXT: JORDI JULIÀ · FOTOGRAFIES: JAVI GONZÁLEZ / JORDI JULIÀ

98 dies: aquest és el temps que va durar l'estat d'alarma que va capgirar de dalt a baix les nostres vides. En el cas de Càritas Diocesana de Barcelona no va ser una excepció, i en menys de quinze dies Càritas va adequar tota la seva acció social a les mesures sanitàries decretades arran de la COVID-19. El que avui us presentem és un dels molts relats que s'han succeït al llarg d'aquests gairebé tres mesos de confinament. **Càritas no ha tancat durant la pandèmia i continuarà treballant incansablement per donar resposta als estralls que ha deixat la COVID-19.**

La Mercè Sánchez és voluntària de Càritas i coordinadora del punt de distribució d'aliments de la parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina de Barcelona. **Durant la COVID-19, aquest punt de distribució d'aliments ha acompanyat 260 famílies, un 20% més que abans de l'inici de l'estat d'alarma.** El de Vilapicina és un dels 87 punts de distribució d'aliments de les Càritas parroquials i arxiprestals i que, amb el suport de Càritas Diocesana de Barcelona, **han pogut donar resposta a les més de 40.000 persones que demanaven ajuda per omplir la nevera durant els 98 dies de confinament.**

"Avui som 9 voluntaris. La majoria són gent del barri, però també hi ha persones ateses que han decidit implicar-s'hi i donar un cop de mà", afirma la Mercè. En aquests mesos de confinament, **470 persones s'han sumat al volun-**

tariat de Càritas Diocesana de Barcelona.

Moltes d'elles han estat en primera línia repartint aliments, però també hi ha persones que han realitzat acompanyament telefònic, entre altres activitats. En Carlos, per exemple, fa dos mesos que és voluntari de Càritas i, a més de rebre ajuda de l'entitat, dona un cop de mà en la logística del magatzem de Vilapicina. **"Estic molt feliç. Aquest voluntariat m'ha permès conèixer la solidaritat de molta gent, i és la meua manera de retornar tot allò que m'ha aportat Càritas. És una solidaritat que es contagia"**, explica en Carlos.

En Jesús, un dels altres voluntaris de la parròquia, hi afegeix que molts voluntaris van deixar de prestar servei, ja que eren majors de 65 anys i se'ls havia de protegir. Amb tot, agraeix les mostres de solidaritat de la gent del barri, no només dels nous voluntaris, sinó dels nombrosos donatius d'aliments frescos que han rebut del Mercat de la Mercè, de restaurants, obradors o supermercats. **"Sempre oferim lots d'aliments equilibrats, que no només continguin productes en cru, sinó també carn, ous o peix"**, explica.

El rector de la parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina, mossèn Ignasi Fuster, afirma que l'Església sempre hi és, i més en els moments de màxima dificultat. **"Amb aquesta tasca en favor dels més febles, expresseu la nostra fe. La parròquia és un centre neuràlgic del barri, i els veïns i veïnes coneixen la nostra tasca. Són solidaris"**, indica mossèn Fuster.

Repartiment d'aliments a la Parròquia de Santa Anna.
AUTOR: JAVI GONZÁLEZ

Vides al límit

Durant la visita al punt de distribució d'aliments, la tasca és frenètica, i constantment hi van passant famílies que recullen el seu lot d'aliments. Aquest és el cas de l'Ely. Abans de la COVID-19, es dedicava a la neteja de domicilis particulars. Des de l'inici de l'estat d'alarma la feina va aturar-se, i en aquests moments no percep cap ingrés. **“Som sis persones les que compartim domicili. Sense feina, és impossible cobrir les despeses més bàsiques, i amb l'ajuda de Càritas garantim l'alimentació de tots els membres de la llar”**, explica l'Ely. Com ella, **més de 50% de les persones que han necessitat l'ajuda de Càritas durant la COVID-19 no havien estat mai ateses per l'entitat**, cosa que demostra que la crisi ha agreujat la situació de famílies que ja vivien al límit. “Vaig conèixer aquest servei gràcies a una amiga. Ens és de gran ajuda, i confio que la situació millorarà per tornar a valdre'm per mi mateixa”, indica.

La Maria Lizey es troba en una situació similar. **S'ha de fer càrrec de les seves dues filles tota sola i actualment no té feina**. Gràcies al lot de menjar que li ofereix la parròquia, pot garantir una alimentació completa per a ella i les seves filles. Preguntades sobre com han viscut el confinament, la Ruth i la Sara

Hospital de Campanya de Santa Anna i repartiment d'aliments a la Parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina.
AUTOR: JORDI JULIÀ

(filles de la Maria Lizey) ens reconeixen que ha estat avorrit, sobretot per la impossibilitat d'anar al parc.

Una crisi més extensa i intensa que la de 2008

La Miriam Feu, responsable d'anàlisi social i incidència de Càritas Diocesana de Barcelona, afirma que **aquesta crisi afecta de manera més intensa les persones que ja partien d'una situació de major vulnerabilitat. “Hem de ser capaços d'arribar a acords polítics en matèria social per pal·liar-ne els efectes. S'han de prendre decisions valentes que posin en el centre les persones en situació més vulnerable”, indica Feu. “En el darrer informe FOESSA ja alertàvem que a Catalunya hi havia 1,5 milions de persones en situació d'exclusió social. Si no hi ha una resposta clara i decidida per part de les administracions, és possible que una part del milió més de persones que es trobaven en situació de precarietat acabin caient en situació d'exclusió social”, indica.**

Entre abril i juny de 2020, els serveis de primera resposta a la COVID-19 de Càritas Barcelona van atendre 13.195 persones, el doble que el mateix període de l'any passat. “Hem centrat els nostres esforços a cobrir necessitats bàsiques com l'alimentació o garantir un sostre. Per aquest motiu, **hem multiplicat per cinc les ajudes econòmiques per a aliments (més de 750.000€) i per dos les destinades a garantir l'habitatge, sobretot pagant el relloguer d'habitacions (més de 780.000€)**”, explica Feu.

Tal com va dir Mons. Joan Josep Omella, cardenal arquebisbe de Barcelona i president de Càritas Diocesana de Barcelona, l'Església, des de sempre, treballa per ajudar els que ho necessiten i **Càritas són les branques que donen ombra, menjar i esperança a moltes persones.** “Els 7.387 socis i donants, els 2.705 voluntaris i els professionals són les arrels d'aquest arbre que simbolitza l'Església. Sense vosaltres, res de tot això podria florir”, va indicar Mons. Omella.

Serveis de primera resposta de la COVID-19

Distribució aliments en espècie

Ajudes econòmiques per a aliments i habitatge

Entrega pícnic per a persones sense llar

Acollida i assessorament jurídic especialitzat

Nombre de persones ateses en els serveis de primera resposta a la COVID-19

	ABRIL-JUNY 2019	ABRIL-JUNY 2020	Es multiplica per
Distribució aliments en espècie	696	6.573	9
Ajudes econòmiques per a aliments i habitatge	1.620	6.690	4
Entrega pícnic per a persones sense llar	634	827	1
Acollida i assessorament jurídic especialitzat	3.800	7.440	2
TOTAL SERVEIS DE PRIMERA RESPOSTA A LA COVID-19	5.203	13.195	3

a fons

Enfrontar-se a l'emergència social

La COVID-19 és l'última de les emergències a la que Càritas està fent front, però no ha estat l'única. L'entitat té una llarga experiència en ajudar i atendre a les persones en els moments de més necessitat.

TEXT: SHEHEREZADE BERMEJO / MARTA PLUJÀ · FOTOGRAFIES: ARXIU CÀRITAS

Vivim una situació realment complexa per l'emergència generada per la COVID-19. Ens ha sorprès perquè es tracta d'una crisi global, però també per la gravetat, no només en termes sanitaris, sinó també econòmics. Però la ferida econòmica segurament deixarà una cicatriu més profunda que l'anterior crisi de 2008. I no ens hauria de sorprendre. Les persones que atén Càritas estan en una situació d'emergència permanent. És més, el naixement de Càritas (el 28 de gener de 1944, amb el nom de Secretariado General Diocesano de Beneficencia Cristiana) responia precisament a la crisi humanitària resultant de la Guerra Civil.

Des de llavors, i al llarg dels seus 76 anys d'història, Càritas Barcelona s'ha adaptat a les necessitats socials de cada moment, donant resposta a les diferents problemàtiques i reflexionant sobre quina és la millor manera d'afrontar-les.

En primera línia, donant la mà

Efectivament, no es tracta d'una situació nova ni desconeguda per a Càritas. Si hi ha una raó de ser en el seu recorregut històric és, precisament, el de l'ajuda a les necessitats més bàsiques. I no és casualitat. Al llarg de la seva història, els canvis econòmics i socials han tingut un denominador comú: **la feina precària i amb baixos salaris, els desplaçaments de població i les dificultats d'accés a l'habitatge. És a dir, pobresa i exclusió social.**

La manera com s'han atès aquestes emergències no ha diferit gaire en el temps, perquè cobrir les necessitats primàries deixa poc espai a la creativitat o la improvisació. Sí que ha canviat, evidentment, l'extensió dels drets de ciutadania. Així, allò que ha variat més és el perfil de les persones i la seva procedència. Tot i que, paradoxalment, s'han mantingut les mateixes problemàtiques.

La primera epidèmia a la qual va fer front una Càritas incipient fou la de la tuberculosi, durant els anys de postguerra. L'any 1946 es va crear

la primera entitat filial de Càritas, l'Organisme Benèfic Antituberculós (OBA), **per atendre les persones malaltes de tuberculosi que no tenien cobertura sanitària.**

Uns anys després (1954-1968) la National Catholic Welfare Conference encarregà a Càritas la distribució dels enviaments de llet en pols, ous liofilitzats, formatge, mantega, oli de llavors, farina de blat per fer fideus i pasta, **productes que havien de servir per cobrir les necessitats bàsiques d'aproximadament un milió i mig de persones a la Diòcesi de Barcelona al llarg de 15 anys.** A més, la Catholic Relief Services feu arribar carregaments de cotó, que servien per confeccionar 208.000 matalassos als baixos de l'estadi de Montjuïc.

Els següents anys es produïren **greus inundacions** i Càritas va estar al costat de les persones damnificades. La primera va ser la de febrer de 1959, quan un cop de mar afectà les barraques del Somorrostro i deixà 300 famílies (unes 2.000 persones) sense la "mísera barraca". Se les va allotjar d'urgència a l'estadi i a diversos pavellons de Montjuïc.

Després en vingueren d'altres. L'1 d'octubre de 1959 afectaren unes 218 barraques de zones suburbials de la ciutat. Però les inundacions més greus van ser les del Vallès el setembre de 1962. Les conseqüències del terrible aiguat van comportar el desbordament dels rius Llobregat i Besòs i els seus afluents, amb la qual cosa es van inundar i arrasar cases, cotxes, ponts, fàbriques i, el més greu, persones, amb un balanç d'unes 700 víctimes mortals. Aquesta riuada també va afectar el barri de la Catalana de Sant Adrià del Besòs, amb un total de 6 morts, 70 barraques arrasades, la resta pràcticament inhabitable, i 800 famílies afectades. El principal problema fou que moltes famílies no estaven empadronades i, per tant, no se les reconeixia com a damnificades.

La manca d'habitatge per a les persones que arribaven principalment del sud d'Espanya (la majoria per treballar com a mà d'obra barata a les fàbriques tèxtils del Vallès), juntament amb l'absència de control urbanístic per part de les autoritats de l'Estat, va provocar que moltes visquessin en suburbis de cases barates o d'autoconstrucció, situades a les lleres dels rius i les rieres. Aquestes zones foren les més afectades per les inundacions, i molts ho van perdre tot.

Inundacions del Vallès 1962.

ARXIU CÀRITAS

L'acció de Càritas es va concentrar en aquests espais d'una manera destacada, distribuint les ajudes pròpies, però també les que van arribar d'arreu d'Espanya i Europa. El fons d'emergència creat per a la situació va recaptar 22 milions de pessetes (uns 130.000€ d'ara), que es van fer servir per a aliments, medicaments, mantes, matalassos, roba de llit, roba personal, transport, mobles, eines de treball, reparació d'habitatges, ajudes per accedir a un nou habitatge en cas d'haver-ho perdut tot i ajudes en metàl·lic. Una vegada cobertes les necessitats bàsiques dels damnificats, es va derivar el sobrant cap a la creació d'obres socials com escoles, llars d'infants i menjadors.

L'experiència d'aquelles terribles inundacions va fer que la Secció d'Estudis de Càritas Barcelona elaborés l'any 1964 un estudi titulat "Departament de Catàstrofes. Estudi per a la creació d'un departament de previsió i ajuda en cas de catàstrofe", en què s'analitzaven els diferents tipus de possibles catàstrofes, la manera en què s'havia actuat fins al moment i les possibilitats de millora de cara a les actuacions futures en cas de necessitat. En definitiva, es tractava de planificar l'actuació de Càritas Diocesana de Barcelona per fer-la més efectiva amb l'objectiu d'atendre millor els damnificats.

El setembre de 1971 es van produir noves inundacions amb conseqüències tràgiques, sobretot a Cornellà (als barris de l'Almeda, Centre i Riera), amb 20.000 veïns afectats i 6.300 cases destruïdes. Per atendre els damnificats es va crear l'anomenada Operació Inundacions. Els donatius recaptats van servir per donar roba, matalassos i mantes i cobrir necessitats d'habitatge –ja fossin nous lloguers o per a reconstrucció– i es van tornar a aixecar escoles i llars d'infants.

Organisme Benèfic Antituberculós (OBA) 1946.
ARXIU CÀRITAS

Ja en aquella època es potencià el treball comunitari (centres socials, llars d'infants...) i de promoció de les persones. Les treballadores socials centraven els seus esforços en els barris més necessitats, reclamant i denunciant, juntament amb els moviments veïnals i associatius, les greus mancances dels barris que no tenien els serveis més essencials, i donant-hi suport.

L'emergència dels fluxos migratoris

En parlar d'emergència, no sempre es fa referència a desastres naturals o sanitaris. Hi ha situacions socials que també requereixen dispositius humanitaris. Un exemple en són els fluxos migratoris.

En les dècades dels anys 60 i 70 del segle passat, Càritas i altres equips vinculats, com la Comissió Diocesana de Migració, oferiren atenció social i econòmica a persones i famílies que havien arribat d'arreu d'Espanya, i també s'orientà la gent que volia emigrar a altres països d'Europa, Austràlia i Argentina i se'ls donà suport.

Amb l'entrada del nou mil·lenni, arribà un flux important de migrants, que feren que l'any 2001 **Càritas intervingués en la històrica tancada a les parròquies de Barcelona i Cornellà, on s'arribarien a acollir més de 800 persones en protesta per l'entrada en vigor de la nova Llei d'estrangeria** (Llei orgànica 8/2000), que suposava la retallada de drets, l'increment de les causes d'expulsió i la pràctica inexistència de vies per a l'accés a la regularitat administrativa, condemnant a la marginalitat i a la clandestinitat moltes persones. Càritas es va posar a disposició de les parròquies, facilitant aliments, roba, mantes, matalassos i voluntariat per donar suport als migrants. Creu Roja va donar-hi suport en l'aspecte sanitari.

Pintades durant les tancades de migrants 2001.
ARXIU CÀRITAS

Barraquisme a Barcelona.

ARXIU CÀRITAS

CRISI

tu la notes, ells la pateixen

Cartell campanya Nadal 2009.

ARXIU CÀRITAS

La pressió exercida per les persones tancades i en vaga de fam, la manifestació del 4 de febrer en defensa dels drets dels immigrants i la incidència exercida per part de diverses entitats, entre elles Justícia i Pau, Mans Unides i Càritas, que demanaven al Govern que afavorís solucions humanes per a l'efectiva integració dels milers de persones que es trobaven en situació irregular a Espanya, van suposar l'inici de les negociacions amb els tancats, els quals van demanar que Càritas i les altres dues entitats fessin de mediadores. **El 8 de març de 2001 es va aconseguir la promesa de regulació col·lectiva si es posava fi a la protesta.**

Tot i això, moltes persones continuaven sense tenir un lloc on viure i havien de seguir a les esglésies. Per aquesta raó, la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i l'Ajuntament de Cornellà acordaren amb Càritas, IBN Batuta i Iniciatives Solidàries que gestionarien aquesta demanda. Així, del 9 de març al 8 de juny, Càritas va organitzar una operació d'emergència, tant a Barcelona com a Cornellà. **Es van fer més de 2.000 entrevistes i a 579 persones se'ls va facilitar allotjament en pensions, pisos, habitacions o cases de colònies.**

L'agost de 2001, va esclatar un nou conflicte. L'Ajuntament de Barcelona va decidir desallotjar unes 415 persones d'origen subsaharià i magrebí

de la plaça de Catalunya, i posteriorment de la plaça d'André Malraux. Creu Roja i diverses entitats, sindicats i partits en van allotjar moltes de les que no van resultar detingudes, i van arribar a un acord amb l'Ajuntament i la Generalitat per donar resposta a les seves necessitats. Novament es va encarregar a Càritas i Creu Roja l'atenció social d'aquest col·lectiu. Així es va activar un segon dispositiu d'emergència d'acollida temporal que va començar el 24 d'agost de 2001 i no va finalitzar fins al 7 de febrer de l'any següent. **Un equip de dotze persones, amb seu a la plaça Nova, va atendre un total de 148 persones, a les quals va cobrir necessitats bàsiques d'allotjament, alimentació, vestit, assessorament legal i formació per potenciar la seva autonomia i capacitats personals.**

L'experiència de 2001 serviria de banc de proves per obrir, al febrer de l'any 2005, un punt informatiu dedicat al procés de normalització de treballadors estrangers, en col·laboració amb el Ministeri de Treball i Afers Socials, que havia fixat la data del 7 de maig de 2005 com l'última regularització extraordinària. **Càritas oferia informació i assessorament, a més dels impresos per tramitar el permís, tant a treballadors com a empresaris. S'hi van atendre 1.310 persones.**

Tancades migrants 2001.
ARXIU CÀRITAS

L'emergència estructural

Però de totes les emergències socials que ha calgut afrontar fins ara, la pitjor ha estat l'**impacte causat per la crisi econòmica de 2008, que incrementà un 66% les persones ateses per Càritas a Barcelona, fins a superar 45.000.** Dotze anys després, seguim en aquest mateix llinar (39.855, el 2019). **Molt probablement, la crisi de 2008 quedarà desbancada per la incidència de la COVID-19, que ha posat en evidència la vulnerabilitat de les persones que vivien a la corda fluixa.**

Algunes conseqüències de la crisi financera del 2008 són l'esclat de la bombolla immobiliària, el risc d'exclusió dels infants i l'increment de l'atur i la desocupació. Aquesta situació va obligar Càritas a actuar per pal·liar els efectes en les famílies, i d'aquí sorgeixen diversos projectes. El 2011, s'engegà el Servei de Mediació en Habitatge (SMH), en el qual s'acompanya les famílies que estan en risc de perdre el seu habitatge per impagament. El 2012 el projecte Paidós de prevenció de la transmissió intergeneracional de la pobresa i, en paral·lel, i davant de l'increment de l'atur, Càritas impulsà l'any 2013 el servei d'acompanyament a l'ocupació, Feina amb Cor.

Amb la trajectòria de Càritas Diocesana de Barcelona es veu reflectida l'evolució de la nostra societat i de les dificultats per les quals les comunitats i les persones han passat al llarg dels anys. Per a la institució, el més important és la persona i la seva dignitat. Per això, i com s'ha fet en crisis anteriors, **els seus professionals, voluntaris, mossens i parròquies i l'imprescindible suport dels donants continuaran buscant maneres de respondre a les emergències com la generada per la COVID-19.**

Cartell campanya contra l'atur 1985.
ARXIU CÀRITAS

Feina i voluntariat en temps d'emergència

TEXT: AIDA BOLADERES / ITZIAR BRAVO / MARTA PLUJÀ · FOTOGRAFIES: NURIA ARMENGOL / AIDA BOLADERES

Les persones s'impliquen quan hi ha una major necessitat, i al llarg de la història trobem exemples d'aquesta solidaritat ciutadana. En aquesta ocasió, hem entrevistat quatre persones que han format part de Càritas en moments de màxima complexitat.

CARME AGUILAR

VOLUNTÀRIA DE CÀRITAS DURANT LES INUNDACIONS DEL VALLÈS DE 1962

“El més important no era les ajudes que donàvem, sinó l'afecte amb què ho fèiem”

L'any 1962 és un any per recordar. Les grans riuades que van arrasar més de 1.000 km² en la zona compresa entre el Besòs i el Llobregat van negar-ho absolutament tot i van deixar al seu pas destrucció i pobresa. La Carmen Aguilar ho recorda com si fos ahir. Ella tenia 27 anys, però ja en aquell moment va voler implicar-se amb la parròquia de Sant Cristòfor de Terrassa, fent d'infermera i catequista en les cases prefabricades que es van construir per als damnificats de les inundacions del Vallès.

Què recordes d'aquell 25 de setembre i dels mesos següents?

L'aigua es va endur tots els habitatges que s'havien construït al costat de la ribera i, amb ells, totes les persones que hi vivien. Moltes famílies ho van perdre tot i van començar a dormir a terra sense cap sostre que els protegís. El que més recordo és que hi va haver molts morts. Jo mateixa vaig veure molts cadàvers per terra... Em vaig posar malalta, molt nerviosa. Però Déu em va donar força per ajudar els altres.

Durant les emergències, els ciutadans es bolquen amb les persones més properes que han patit

el dramatisme de la situació. Va ser així amb les inundacions del Vallès? Sí, i tant. Vam tenir molta sort perquè tota la ciutat de Terrassa es va bolcar amb el barri de Can Anglada. Molta gent va anar a la parròquia de Sant Cristòfor per aportar el seu granet de sorra. Portaven mantes, es feien càrrec dels infants mentre els pares treballaven i els diumenges hi tornaven per jugar amb ells a la plaça. Les persones més benestants de la ciutat també hi anaven amb els seus fills per ajudar: donaven esmorzar i portaven roba i sabates. Vaig veure molta solidaritat.

En aquella època, Terrassa pertanyia encara a la diòcesi de Barcelona. És per això que es té constància que, durant l'any 1963, la parròquia de Sant Cristòfor va rebre gairebé 1 milió de pessetes per a diferents ajudes. Quines millores es van dur a terme amb aquests diners? Càritas va fer molt bona feina. Mn. Antoni Ros, el rector de la parròquia d'aleshores, va coordinar l'ajuda i sempre estava molt pendent que no faltés res. En un inici, es van repartir mantes, matalassos, roba de llit i tovalloles, i més tard es van construir uns barracons de fusta davant de la parròquia, que

van servir com a habitatges per a tothom que havia perdut la seva llar. Posteriorment, es va crear un pavelló que feia una doble funció: de capella per fer-hi missa els diumenges i com a llar d'infants perquè els nens estiguessin atesos i els seus pares poguessin anar a treballar. Fins i tot, gràcies a Càritas, recordo que els infants damnificats van poder anar de colònies.

I amb tota aquesta situació i veient la solidaritat de tothom, vas decidir fer-te voluntària...

Precisament en aquests pavellons prefabricats és on vaig col·laborar com a catequista. Vaig decidir implicar-m'hi perquè em va tocar molt la situació: veure persones mortes esteses a l'herba o a les pedres... Va ser horrorós i em va afectar molt. A banda de fer de catequista, anava a diferents cases per animar les persones grans i les famílies que havien perdut algun familiar. En tot aquest temps vaig aprendre que les ajudes passaven a un segon pla. El més important no era allò que donàvem, sinó l'afecte amb què ho fèiem. Perquè, a vegades, una paraula fa més que un plat de menjar.

ISABEL MAS

ADVOCADA DE CÀRITAS DURANT LES TANCADES
DE MIGRANTS DE 2005

“Hi ha una tensió permanent entre la necessitat de mà d'obra i els obstacles que posa l'Administració”

La Isabel Mas és advocada del programa de Migració de Càritas Diocesana de Barcelona. Va començar a treballar a l'entitat l'any 2005, en el dispositiu de regularització especial que resolva el procés originat amb les tancades a les esglésies i el desallotjament de la plaça d'André Malraux. Pel despatx improvisat de plaça Nova van passar més de dues mil persones, 579 de les quals van rebre una ajuda específica.

Com vas arribar a Càritas?

Vaig veure un anunci en què es demanava gent per poder fer entrevistes i facilitar la regularització de persones abans no es tanqués el període especial obert amb l'aprovació de la Llei 8/2000. Vaig apuntar-m'hi. La cap del programa de Migració d'aquell moment, la Juana Martín, em va fer una entrevista i de seguida em van avisar per començar. Va ser tot molt ràpid.

S'havia creat un dispositiu especial. En què consistia? L'Ajuntament estava desbordat, i va demanar ajuda a Creu Roja i Càritas. Calia fer les entrevistes i valorar si les persones complien els requisits per a la regularització abans no es tanqués el termini. Vam improvisar un punt d'atenció a la sala Mossèn Ventosa, de plaça

Nova, amb l'entrada pel carrer de la Palla perquè no interferís en l'activitat habitual. Érem tres persones atenent: una administrativa, que feia un primer filtratge, demanant la documentació i obrint l'expedient, jo fent l'entrevista i redactant la sol·licitud i alguna companya més del programa que ens donava suport en allò que poguéssim necessitar.

Quina mena de gent ateníeu?

Hi havia de tot. Era una regularització lligada a un contracte de feina per compte d'altri, així que la majoria de persones ja estaven treballant i venien soles o amb l'ocupador per formalitzar la situació. Moltes, però, feien feines del mercat informal i volien informació per saber si també s'hi podien acollir. Recordo els veïns d'una comunitat que es van posar d'acord per contractar la dona que els feia la neteja de l'escala i van venir tots per poder signar.

Per què creus que aquella situació es pot considerar una emergència?

Es van atendre moltes persones en molt poc temps. Moltes tenien necessitats afegides a la manca de documentació: problemes d'habitatge, dificultats per cobrir necessitats bàsiques, escolaritzar els fills... Era un dis-

positiu que va començar per solucionar la paperassa, però que es va convertir en un punt d'ajuda humanitària.

Què en podem aprendre, d'aquell procés?

La primera cosa que es va posar sobre la taula és que el problema és estructural. Tenim les fronteres obertes per a les mercaderies, però les persones no poden circular lliurement. Això les aboca a situacions perverses. Aquell procés, que havia començat uns anys abans amb les tancades a les esglésies i el desafortunat desallotjament de la plaça d'André Malraux, va posar en evidència el problema. Des de llavors no ha deixat de ser visible, però, tot i això, no s'ha arribat a abordar de manera global.

De tant en tant van sorgint situacions i problemàtiques relacionades amb la migració que fan visible que no s'ha arribat a resoldre. El tema dels menors no acompanyats n'és un exemple, o el cas dels temporers de la fruita de Lleida, un altre.

Hi ha una tensió permanent entre la necessitat de mà d'obra, que no es cobreix amb treballadors autòctons, i els obstacles que posa l'Administració per assumir els fluxos migratoris.

ÀNGEL LÁZARO

VOLUNTARI DEL SERVEI DE MEDIACIÓ A L'HABITATGE DURANT LA CRISI DE 2008

“Vam evitar que moltes persones es quedessin al carrer”

L'Àngel Lázaro, treballador prejubilat prematurament del sector bancari, va decidir que amb la seva experiència podia donar un cop de mà. Es va presentar a plaça Nova per oferir-se i uns mesos després ja formava part del Servei de Mediació en Habitatge (SMH) que acabava de néixer. Era l'any 2011.

Vas començar a fer voluntariat a l'SMH. Què creus que et va portar a fer voluntariat? Pels volts de setembre de 2011 vaig veure a la tele l'anunci que Càritas havia obert un servei de mediació en habitatge i necessitava voluntaris. Com que jo havia estat tècnic hipotecari a banca i ja estava prejubilat, vaig pensar que podria donar un cop de mà. Vaig adreçar-me a plaça Nova i m'hi vaig oferir. El febrer de 2012 em van cridar per a una entrevista i de seguida vaig començar. Llavors la cap de l'SMH era la Carme Trilla. En aquell moment estava prejubilat de la banca. Em sentia un privilegiat, perquè amb 53 anys ja no treballava i vaig pensar que si la gent anava a Càritas a demanar ajuda, jo havia d'anar a Càritas a donar-ne. I per molts anys! Ara ja no estic en aquest servei, però procuro ser útil en altres tasques.

Recordes quins eren els principals problemes de la gent que ateníeu? Hi havia des de la família que no podia pagar la hipoteca del seu primer habitatge fins a l'empresari que havia donat l'habitatge com a garantia d'uns riscos bancaris, com ara una pòlissa de crèdit. Van començar a impagar-lo

a ell, i ell a impagar al banc fins que acabava per perdre casa seva.

Quin era el teu paper a l'SMH?

Les persones trucaven, se'ls obria un expedient i se'ls demanava la documentació per a l'entrevista: identificació personal, escriptures de l'habitatge, contracte hipotecari, justificació d'ingressos... Se'ls donava cita i se'ls assignava un dels voluntaris. Amb aquesta informació i la que es treia de l'entrevista personal, es valorava quina era la millor manera de procedir. Després s'havia d'elaborar un informe, que és el que farien servir les advocades per parlar amb l'entitat bancària i parar el cop de l'execució. El contacte sempre es feia de persona a persona: de la referent de l'SMH a la persona designada pel banc. Això facilitava molt les coses.

Com a voluntaris, també acompanyàvem les famílies a les reunions amb el banc. Amb aquest acompanyament, amb la presència de Càritas, les entitats tenien una actitud diferent i les persones anaven més tranquil·les. No sé si semblarà molt o poc. Per a mi era molt. Cada voluntari feia unes tres o quatre visites d'una hora al dia. Jo vaig atendre entorn de 200 famílies. I érem quatre voluntaris. Portàvem una agenda setmanal i teníem llista d'espera de quinze dies. Demanaven quatre dades per saber si se'ls podia atendre i si es tractava d'un problema d'hipoteca o de lloguer, se'ls donava cita i se'ls assignava un dels voluntaris.

Suposo que amb aquesta intensitat de feina, emocionalment

devia ser molt dur... Era molt dur, perquè hi havia persones que es trencaven en explicar-te el seu cas. Hi havia gent que venia molt angoixada. T'agafaven la mà, es posaven a plorar... Hi havia famílies que amb fills se n'anaven al carrer... Se'ls trencava el seu projecte de futur i et trencava el cor. Hi havia moments que veies que hi hauria poc a fer. Ho intentaves igualment, però era molt difícil d'explicar a la persona que tenies davant que potser no se'n sortiria...

Creus que va ser un servei necessari? Era el que tocava en aquell moment?

Si es pogués fer aquesta pregunta a les persones ateses la resposta seria claríssima: sí, era molt necessari i segueix essent-ho. Les persones quedaven molt agraïdes i era un agraïment molt sincer. Vam evitar que moltes persones es quedessin al carrer i vam posar damunt la taula la gravetat del problema de l'habitatge, sobretot a la ciutat de Barcelona i l'àrea metropolitana.

Quins aprenentatges podem treure d'aquell servei?

Vam començar a treballar sense eines, així que el que vam fer ens va portar on som ara, als canvis en les polítiques d'habitatge. I encara en calen més. És clar que el model ha de canviar i que un servei com aquest és una palanca per al canvi.

La situació actual, tot i que ha millorat respecte del sector hipotecari, ha endurit les condicions i traspasant la pressió al sector del lloguer. No hem après la lliçó? Sembla que no. Per això hem de seguir fent denúncia, i continuar dient que les polítiques d'habitatge han de canviar.

VÍCTOR BRUMWELL

VOLUNTARI DE CÀRITAS AL DISA SAGRADA FAMÍLIA
DURANT LA COVID-19

“En comptes d'estar-me a casa sense fer res, he sentit que estava ajudant”

Voltaven els primers dies d'abril del 2020. Feia ja unes setmanes que havia començat el confinament i l'emergència era clara: s'havien triplicat les peticions socials. En Víctor Brumwell no ho va dubtar i, amb 21 anys, va apuntar-se com a voluntari a Càritas per intentar suplir les necessitats que l'entitat tenia en aquell moment.

Per què vas decidir implicar-te durant l'emergència sanitària, tot i la recomanació de no sortir de casa? Hi havia persones que ho necessitaven. Estava buscant alguna manera de col·laborar, i em va arribar des del grup de whatsapp de l'agrupament escolta que Càritas cercava voluntaris. Vaig apuntar-m'hi, i al cap de pocs dies vaig rebre una trucada per començar el voluntariat.

Creus que va ser una decisió emocional? Va ser una decisió més aviat racional. Sé que els voluntaris de Càritas són grans, i precisament eren considerats població de risc durant l'estat d'alarma. Vaig pensar: “Jo que soc jove i en teoria tinc menys risc

de patir les conseqüències de la COVID-19, puc ajudar els altres sense exposar-me gaire a la malaltia”. Ha estat un encert que gent de la meua edat ens hàgim implicat en aquest voluntariat, així els més grans han pogut estar segurs a casa seva.

En què ha consistit la teua tasca com a voluntari? M'he encarregat de repartir productes de primera necessitat a domicilis. Anava al centre DISA, un centre de distribució d'aliments, de Sagrada Família. Allà recollia les bosses de menjar corresponents, les carregava al meu cotxe i les portava a les persones que les necessitaven, però que no les podien venir a buscar.

Quina era la reacció de les persones cada cop que et veien i els reparties els productes? Generalment, sempre m'ho agraïen. Estaven molt contentes i em donaven les gràcies per la feina i pel fet que pogués ajudar-les en el dia a dia. Donada la situació, havia d'intentar minimitzar el contacte. Normalment m'esperava al replà perquè guardessin els productes a

la cuina. Així, a banda de comprovar que estava tot bé, em retornaven les bosses on col·locàvem els aliments per reaprofitar-les.

Aquesta col·laboració va començar per una emergència, però quina intenció tens de cara al futur? Continuaràs el voluntariat a Càritas? Ho vaig fer perquè era el moment i tenia temps. Ara, amb el meu ritme de vida no em puc comprometre tant, però tampoc vull deixar de ser voluntari. Em veig col·laborant-hi de manera puntual, per necessitats específiques com aquestes.

En resum, què t'has emportat d'aquests mesos col·laborant amb Càritas? La satisfacció d'ajudar. M'he sentit útil i he sentit que estava ajudant, en comptes d'estar-me a casa sense fer res, que segurament és el que hauria fet si no m'hagués implicat amb Càritas.

Recomano tothom que tingui temps lliure a fer voluntariat: és una bona manera d'aprofitar el temps i ajudar els que més ho necessiten.

En primer pla

Durant l'estat d'alarma, la parròquia de Santa Anna, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona i Càritas, ha repartit més de 17.000 bosses de menjar a 250 persones que diàriament feien cua per rebre aquesta ajuda.

El fotògraf documental Jordi Cohen ho il·lustra amb aquesta impactant fotografia titulada "De la pietat a la solidaritat".

La fotografia participa en el concurs "Tiempo detenido", un projecte que recull 42 relats fotogràfics de la COVID-19 durant l'estat d'alarma.

Fins al 25 de setembre, podeu votar la fotografia al web www.phe.es/tiempo-detenido-jordi-cohen/

FOTOGRAFIA: JORDI COHEN

Un cercle de solidaritat

Les persones ateses pels diferents projectes de l'entitat han aprofitat les hores de confinament per mitigar les conseqüències sanitàries i socials de la COVID-19.

TEXT: AÏDA BOLADERES · FOTOGRAFIES: CÀRITAS BARCELONA / JORDI JULIÀ

Participants de Llar Betània confeccionant mascaretes casolanes.
AUTOR: CÀRITAS BARCELONA

D'ençà que va decretar-se l'estat d'alarma per la COVID-19, han sigut moltes les necessitats que han anat sorgint a Càritas Barcelona. En un inici, es necessitaven mascaretes, però també mans per organitzar els lots de menjar o voluntaris joves per portar els aliments a domicili.

Davant la incertesa, el confinament i la necessitat de crear una xarxa solidària dins de l'entitat, moltes persones que participen en els projectes de Càritas, juntament amb els educadors i treballadors socials, s'han bolcat a buscar maneres d'ajudar i aprofitar les hores de confinament per aportar solidaritat a aquesta pandèmia.

N'és un exemple la tasca que han dut a terme les dones que viuen a la Llar Betània, un projecte per a dones en procés de reinserció amb l'objectiu d'obrir noves portes per al seu futur.

“Quan es va decretar l'estat d'alarma, veient el col·lapse i la falta de material sanitari com les mascaretes, les dones de la Llar van començar a cosir-ne, tant per a les persones treballadores i voluntàries com per a les persones ateses”, explica la Lourdes Ginesta, directora de la Llar Betània. Van poder-s'hi posar ràpidament, ja que a la Llar Betània disposaven d'una màquina de cosir que utilitzava sobretot la Carmen, una de les inquilines de la llar, per cosir nines de tela en les seves estones lliures. Així doncs, des dels primers dies del confinament, les dones de la llar es van unir per confeccionar mascaretes per a totes les persones que les necessitessin.

“Aquí fem tots de família i s'aprenen nous valors com la sinceritat, el respecte i la col·laboració”, explica Ginesta. El gest de treballar plegades en la confecció de les mascaretes les ha fet sentir molt realitzades i vinculades a l'entitat i a l'entorn.

Joves implicats

Un altre col·lectiu que ha estat clau en la xarxa solidària han estat els joves migrants tutelats i ex-tutelats que viuen en cinc pisos que Càritas té repartits per la ciutat de Barcelona. **L'objectiu del projecte Joves Migrants no és només garantir un sostre als joves, sinó acompanyar-los en aspectes laborals, jurídics o lingüístics. No només es busca que els joves trobin feina, sinó que també és important que s'arrelin al barri i a la ciutat on viuen, ja sigui amb activitats quotidianes, de lleure o fent un voluntariat.**

Des de l'inici de la COVID-19, molts d'aquests joves van veure que els projectes formatius en els quals participaven van tancar. A partir d'aquell moment, van decidir implicar-se i començar un voluntariat al magatzem que Càritas té situat al barri del Poblenou.

Des de mitjans de maig, els joves ajuden en la logística del magatzem, muntant caixes i col·locant els aliments que necessiten les famílies que demanen ajuda a Càritas. Els joves expliquen que són conscients de la necessitat que hi ha a Barcelona i que per això és important implicar-se en aquests moments d'emergència.

En Badreddine és del Marroc, i se sent realitzat ajudant les persones que ho passen més malament.

“Molta gent ha perdut la feina, ja que està tot aturat. Des de l'inici de l'estat d'alarma, no puc fer cursos de formació, i per això he decidit oferir part del meu temps a aquesta activitat solidària”, diu en Badreddine. Ell comparteix pis amb tres joves més, tot i que durant un temps es va veure obligat a viure al carrer. “Ara estic molt bé, el meu objectiu és treballar, tot i que el meu somni seria ser un bon futbolista”, ens explica somrient.

L'Agustín és un altre dels altres joves que ha decidit implicar-s'hi com a voluntari. En el seu cas, el seu pas pel projecte de Càritas l'està ajudant a madurar, i de ben segur que l'experiència l'impulsarà a fer la seva vida de manera independent. Respecte al seu voluntariat, es tracta de muntar caixes i col·locar-hi els aliments. **“Ajudaré en tot allò que pugui, m'agrada ajudar els altres, i més ara que hi ha molta necessitat”,** explica. El seu objectiu immediat és estudiar, ja que vol tenir una feina estable per forjar-se un bon futur.

Des de Càritas, volem donar les gràcies a la implicació d'aquestes persones, que, malgrat que viuen una situació complicada, se solidaritzen amb els que pateixen de primera mà les conseqüències socials i econòmiques de la COVID-19.

Joves migrants donant un cop de mà com a voluntaris al magatzem de Poblenou.

AUTOR: JORDI JULIÀ

Garantir el dret a l'alimentació

Càritas s'alinea amb l'objectiu de desenvolupament sostenible 2 (ODS)
"Fam zero" per assegurar l'accés de totes les persones
a una alimentació sana, nutritiva i suficient.

TEXT: FERNANDO DÍAZ / MIRIAM FEU · FOTOGRAFIA: MINGO VENERO

L'actual crisi de la COVID-19 ha fet que moltes persones s'adrecin a Càritas mirant de cobrir les seves necessitats més bàsiques, com l'alimentació. El dret a l'alimentació no consisteix només a ser alimentat o rebre aliments, sinó que és el dret a poder alimentar-se de manera autònoma i digna. És un dret garantit a totes les persones, però que en situacions com les que vivim sovint se'n dificulta l'accés. A Càritas, vetllem perquè les persones puguin exercir-lo, i ho fem des de diferents àmbits.

En primer lloc, proporcionem ajudes econòmiques a través de la targeta solidària, una targeta de pagament en la qual l'entitat ingressa l'import de l'ajuda i permet que la família pugui comprar els aliments on ho ha fet sempre, cosa que fomenta el comerç de proximitat. La família, a més, és la responsable de triar què menja segons gustos, cultura o salut i de cuinar i menjar en família, així com d'administrar el pressupost familiar, al mateix temps que s'evita el malbaratament i es fomenta la sostenibilitat alimentària.

En segon lloc, i especialment durant la situació de la COVID-19, **proporcionem i distribuïm aliments en espècie, directament des de la nostra acció diocesana o mitjançant les Càritas parroquials i arxiprestals de la diòcesi.** Aquestes ajudes en espècie es complementen amb

una targeta amb la qual es poden obtenir productes frescos. Són ajudes d'urgència i puntuals.

Però tant les ajudes en espècie com les ajudes econòmiques són transitòries i una solució d'urgència mentre les persones i les famílies no reben uns ingressos mínims que els permetin portar una vida digna. Cal tenir en compte que no es poden combatre les necessitats alimentàries i garantir l'accés al dret a l'alimentació de manera aïllada a la satisfacció de les altres necessitats bàsiques, dels altres drets humans. En aquest sentit, les dues prestacions que existeixen actualment com a darrera xarxa de protecció de les famílies, l'ingrés mínim vital (IMV) d'àmbit estatal i la renda garantida de ciutadania a Catalunya (RGC), permeten uns ingressos mínims que són un primer pas en l'accés als drets. Tanmateix, no totes les persones que els necessiten hi poden accedir. Les persones en situació administrativa irregular, les que pateixen una situació de sensellarisme o les persones joves d'entre 18 i 23 anys no estan incloses dins els requisits per accedir-hi.

L'acció social de Càritas té un impacte alt. Per tant, en la consecució de l'ODS 2, "Fam zero", cal assegurar l'accés de totes les persones a una alimentació sana, nutritiva i suficient i facilitar que puguin cuinar i compartir els àpats en família. Perquè les persones en situació de vulnerabilitat han

Treballador del projecte Folre (Badalona) preparant pícnic per a persones en situació de sensellar.

AUTOR: MINGO VENERO

de poder administrar el seu pressupost familiar com qualsevol altra persona i decidir autònomament què i on comprar. **Entenem la satisfacció de les necessitats des d'una perspectiva àmplia, que inclou la necessitat de relació, de participació i de sentit vital.** Cal fomentar la sostenibilitat alimentària, evitant el malbaratament i promovent la recuperació d'aliments que serien descartats. A través de les oportunitats que genera l'economia circular es poden crear llocs de treball per a persones en risc d'exclusió.

Reconeixem el dret de totes les persones a una alimentació sana i equilibrada, que les administracions públiques han de garantir. Per això és molt important que es garanteixin els ingressos mínims a totes les persones. A Càritas, constatem que l'exclusió social es relaciona amb un conjunt de problemes socials i estructurals, als quals no podem donar una resposta simple i fragmentada, sinó que s'ha de fer de manera integral i global. ♡

Targeta solidària de Càritas Diocesana de Barcelona.

AUTORA: CÈLIA ATSET. DIARI ARA.

Per què a Càritas apostem per una política d'ingressos mínims?

Les polítiques d'ingressos mínims es complementen amb les d'inserció laboral i constitueixen la darrera xarxa de protecció contra la pobresa severa.

La necessitat d'una política de rendes mínimes ja formava part de les vuit propostes polítiques presentades en les darreres eleccions generals per Càritas.

Calia acabar amb aquesta anomalia que feia que l'Estat espanyol no tingués una política de rendes mínimes, com sí que la tenen altres països europeus del nostre entorn.

L'encaix entre l'IMV i la Renda Garantida de Ciutadania (RGC) ha de servir per ampliar-ne la cobertura a col·lectius que actualment no hi tenen accés, com poden ser les persones en situació administrativa irregular o les persones en situació de sense llar.

Què hi pots fer tu?

Si et preguntes què pots fer per millorar la vida de les persones del teu voltant, et donem algunes pistes que t'ajudaran a decidir-te per l'opció que més connecti amb tu.

TEXT: ABEL UBACH

Que l'estat d'alarma s'hagi acabat no vol dir que hàgim de deixar de fer allò que durant l'emergència sanitària era tan imprescindible.

Tens persones grans a prop teu?

Les persones grans segueixen sent un **col·lectiu vulnerable**, encara que la pitjor fase del coronavirus hagi passat. Si tens alguna persona gran a prop teu, pots ajudar-la així:

Mantingues-hi el contacte de forma periòdica, ja sigui en persona o a distància. Xerra-hi una estona i interessa't pel seu estat de salut, per les seves inquietuds o, simplement, escolta-la.

Ajuda-la amb la cistella de la compra si veus que li costa fer-ho. També la pots ajudar a comprar per internet perquè la compra li arribi directament a casa seva.

Dona-li un cop de mà amb les eines telemàtiques (telèfon, ordinador, tauleta) si veus que no està habituada a utilitzar-les.

Ajuda la parròquia del barri o fes voluntariat

Ves a la parròquia que tens més a prop de casa i pregunta si pots ajudar-los d'alguna manera, ja sigui fent voluntariat o donant un cop de mà en allò que necessitin. Pregunta si tenen algun projecte parroquial o arxiprestal de Càritas. De ben segur que t'ho agrairan.

Per cuidar, abans cuida't...

Tenir cura dels altres implica estar en bones condicions físiques, però també psicològiques. Si no, és més difícil donar un cop de mà amb tota l'energia que es necessita. Per això, segueix les mesures d'higiene i seguretat recomanades, fes exercici moderat per mantenir-te en forma i gaudeix de moments d'oci amb les persones més properes. Pots consultar molta informació sobre salut física i emocional al web del Canal de Salut de la Generalitat de Catalunya (<https://canalsalut.gencat.cat/>).

Ajuda'ns a ajudar

Sigues prescriptor de la feina de Càritas

Càritas Diocesana de Barcelona informa de la feina que fa per correu electrònic, en publicacions com la que teniu a les mans, pels mitjans de comunicació o per la web i les xarxes socials de l'entitat. Sabem que segueixes amb gran interès la feina que fem, però segur que hi ha persones del teu voltant que desconeixen la majoria d'accions de Càritas. Un dinar familiar o un cafè amb els amics pot ser un bon moment per explicar els motius que t'han portat a ser soci, donant o voluntari de Càritas.

Col·labora econòmicament amb Càritas

A Càritas Diocesana de Barcelona seguim necessitant la teva ajuda per recaptar els fons necessaris per ajudar les persones que durant aquesta crisi s'han quedat en una situació crítica. Ho pots fer a través de la nostra pàgina web (www.caritas.barcelona) o directament fent un ingrés al número de compte ES83 2100 5000 5002 0022 7591 (Emergència COVID-19).

SOPA DE LLETRES

Troba 8 paraules relacionades amb el tema Emergències

EMERGÈNCIA - AJUDA - HUMANITÀRIA
INUNDACIÓ - CORONAVIRUS - RESCAT -
HOSPITAL - DAMNIFICAT

F	M	S	E	L	Z	Z	J	V	J	E	D	X	H	T
A	E	N	F	X	T	A	C	I	F	I	N	M	A	D
I	I	K	N	I	L	L	W	O	P	J	F	F	E	Q
R	A	I	C	N	E	G	R	E	M	E	W	B	Z	C
A	W	C	C	F	O	K	G	E	W	K	M	N	T	O
T	W	S	K	G	S	Y	D	A	B	Z	O	B	A	R
I	I	D	H	A	Q	X	F	K	J	I	J	E	C	O
N	R	A	T	O	E	B	L	V	C	U	S	I	S	N
A	U	W	E	B	S	O	J	A	F	N	D	C	E	A
M	G	S	N	S	O	P	D	F	S	N	Y	A	R	V
U	N	O	U	Q	R	N	I	S	T	S	J	U	Y	I
H	I	T	E	A	U	D	R	T	L	T	H	K	G	R
K	V	W	P	N	N	E	K	B	A	S	W	E	I	U
Q	E	A	I	W	C	E	F	B	I	L	Q	N	T	S
X	G	G	G	C	O	Y	U	S	U	V	X	V	O	X

cuinant amb l'Ada Parellada

RECEPTE D'APROFITAMENT. CUINAR AMB ELS INFANTS.

Pizza vegetal amb base de bròquil i amb verdures i pollastre a l'ast

Ingredients

Per a la massa de 2 pizzes petites:

- 175 g de bròquil cru (aproximadament un bròquil sencer)
- 30 g d'ou (mig ou)
- 25 g de parmesà
- Sal

Per als complements:

- Pastanaga
- Ceba
- Tomàquets de jardí
- Pernil dolç
- Mozzarella
- Pollastre a l'ast

Preparació

Trossegem el bròquil i hi traiem tot el tronxo més dur. Posem aigua a bullir i quan bulli hi afegim les flors de bròquil i les coem durant 5 minuts. Passat aquest temps les escorrem i les refredem ràpidament amb aigua i gel per tal que no perdin el verd.

Amb un ratllador esmicolem el bròquil. En un bol combinem l'ou batut, el formatge parmesà i el bròquil fins a aconseguir una massa homogènia. Fem cercles i els coem al forn durant 10 minuts per cada costat a 180 °C.

Mentrestant tallem les verdures i esmicolem el pollastre.

Un cop que les masses siguin seques hi afegim els ingredients tallats prèviament i les tornem a posar al forn fins que el formatge es fongui.

Ada Parellada

Restauradora i propietària del restaurant Semproniana de Barcelona

Ada Parellada (Granollers, 1967) va néixer a la Fonda Europa de Granollers. La cuina, les aromes i el plats l'han envoltada des del dia que va treure el nas a aquest món. Potser perquè ho ha vist de sempre l'ha fet el seu ofici, al Semproniana, cuina, menja, beu i fa amics.

L'apunt històric

Col·lecta de Nadal de 1962

Les parròquies, a primera línia en els moments difícils.

TEXT: ABEL UBACH · FOTOGRAFIA: ARXIU HISTÒRIC

L'Església Catòlica celebra el 25 de desembre un dels dies més importants del calendari litúrgic: Nadal. I a Càritas, les festes de Nadal són també un moment àlgid de la nostra activitat comunicativa. D'una banda, se celebra la tradicional roda de premsa informativa, i de l'altra, la nostra campanya de captació. Dins d'aquesta campanya s'emmarca la col·lecta que té lloc a les parròquies de la diòcesi en benefici de Càritas, normalment el diumenge abans de Nadal.

Però com veieu, la col·lecta de Càritas ve de lluny... Aquí podeu veure com fou la de l'any 1962, arran de les destrosses provocades per les inundacions del Vallès. En aquest cas s'apel·lava a la caritat de la gent per ajudar als damnificats i per obsequiar-los amb un regal de Nadal.

També es feia una senzilla rendició de comptes de les quantitats recaptades l'any anterior i de com s'havien distribuït. ♥

CAMPAÑA DIOCESANA DE AYUDA AL NECESITADO

NAVIDAD DE 1962

JUSTICIA + AMOR = PAZ

Lector:

No hace muchas semanas las trágicas inundaciones del Vallés provocaron entre nosotros una auténtica explosión de caridad.

En pocas horas se amontonaron cantidades ingentes de víveres, ropas y millones de pesetas con los cuales y con la ayuda de los poderes públicos, se van enjugando poco a poco lágrimas y necesidades.

Pero...

No debemos olvidar que aparte de los damnificados por las inundaciones quedan multitud de familias necesitadas por circunstancias ajenas de enfermedad, falta de trabajo, o cualquier otro infortunio, a las cuales no sería justo desamparar.

Por ello,

CARITAS, con la aprobación del Exmo. y Rldmo. Sr. Arzobispo-Obispo, acude a los fieles diocesanos en demanda de una limosna generosa para cubrir estos dos objetivos:

- I.— Facilitar a las familias pobres de cada parroquia un obsequio en Navidad.
- II.— Obtener fondos para remediar las necesidades de dichas familias durante el próximo semestre.

**CARITAS DE BARCELONA, A TRAVES DE SU ORGANIZACION PARROQUIAL,
DISPENDIO EN 1961 21.532.772 PTAS. EN LOS SIGUIENTES CONCEPTOS:**

Alimentos	3.553.882 Ptas.
Ropa	1.966.290 »
Medicamentos.	1.827.773 »
Limosnas	8.200.117 »
Otras atenciones	5.984.710 »

**AYUDENOS UD. EN ESTA LABOR, DESCONOCIDA ACASO, PERO CONSTANTE Y EFICAZ.
ENTREGUE SU LIMOSNA EN LA COLECTA QUE SE CELEBRARA EN ESTE TEMPLO EL PROXIMO DOMIN-
GO DIA 16 DE DICIEMBRE.**

DEPOSITO LEGAL M-3984/1962 CARVILLE BARCELONA

Solidaritat en temps de la COVID-19

TEXT: FERRAN CASAMITJANA / ESTHER MINDAN / CINTA BERENGUER

L'ajuda mútua és fonamental per superar els mals moments i ajudar-nos els uns als altres, però també **és una oportunitat perquè les empreses contribueixin a pal·liar situacions de vulnerabilitat**. Els consumidors esperen que les empreses puguin donar resposta als reptes del moment, que s'impliquin en les necessitats socials i que siguin capaces d'aportar una part dels seus recursos en favor del bé comú. **Durant la pandèmia, nombroses empreses han format part d'aquesta cadena de solidaritat, teixint una xarxa de suport amb Càritas per suavitzar el fort impacte social, econòmic i emocional que han patit les persones més vulnerables.**

Què han aportat les empreses durant l'emergència?

Les donacions d'empreses d'alimentació han sigut essencials per cobrir una necessitat tan bàsica com és el dret a l'alimentació. Llet, pasta, arròs, oli, llegums, cereals, patés, galetes, caldo, tomàquet fregit, embotits, carn, fruita o verdura han estat repartits a través dels punts de distribució d'aliments que les Càritas parroquials i arxiprestals tenen en tots els pobles i ciutats de la diòcesi de Barcelona. Iniciatives solidàries de xefs, restauradors, serveis de càteríng i proveïdors han volgut que les seves cuines, personal i aliments estiguessin al servei de les persones que més ho necessitaven, oferint menús saludables i equilibrats amb els quals hem pogut donar resposta a les nombroses peticions d'ajuda que hem rebut d'ençà que va decretar-se l'estat d'alarma. A més, també hem rebut donacions de productes d'higiene personal i domèstica com sabons, desodorants, xampús, llets hidratants, lleixiu, sabó de rentar roba, plats... perquè les persones ateses puguin gaudir d'una bona higiene personal i mantenir neta la seva llar.

DONACIONS EN ESPÈCIE DURANT L'ESTAT D'ALARMA

55%
Alimentació

16%
Logística i transport

16%
Productes d'higiene

5%
Ajuda en la difusió de la nostra acció

4%
Voluntariat corporatiu

3%
Roba

1%
Productes tecnològics

Els equips de protecció individual (EPI) també han sigut imprescindibles per dur a terme la nostra acció social amb seguretat, i perquè les persones i famílies vulnerables estiguessin protegides. Hem rebut donacions de mascaretes, pantalles protectores, gels hidroalcohòlics i guants. **La distribució de les donacions ha estat possible gràcies a empreses de logística i transport**, així com empreses que ens han ofert la seva flota de furgonetes i conductors perquè aquests recursos arribessin als nostres punts de distribució. **Un gran nombre d'empreses que diàriament col·laboren amb nosaltres han fet difusió de la nostra acció social i de la campanya de captació de fons "Emergència COVID-19" als seus treballadors, associats, agremiats, clients i proveïdors.** D'altres han organitzat sopars solidaris, accions de teaming, reptes o recollides d'aliments per captar el màxim de recursos possibles. Sense totes aquestes donacions, col·laboracions i iniciatives solidàries no hauríem arribat on hem arribat.

Moltes gràcies per ajudar-nos a ajudar.

“La dignitat de la persona està per sobre de tot”

Entrevista amb Francesc García,
Director de centres de Supermercats Keisy

TEXT I FOTOGRAFIES: JORDI JULIÀ

Supermercats Keisy és una de les 650 Entitats amb Cor que anualment col·laboren amb Càritas. Amb nou establiments distribuïts per Barcelona, Keisy recull 20 tones d'aliments al mes, que posteriorment es reparteixen a les famílies que són ateses per Càritas Diocesana de Barcelona.

Ens citem amb en Francesc García, director de centres de Supermercats Keisy perquè ens expliqui d'on prové aquest gest de solidaritat. Quedem al supermercat que Keisy té situat al carrer de Consell de Cent, ben a prop del passeig de Sant Joan. El director de centres ens explica que Keisy és una empresa familiar, que va iniciar l'activitat l'any 1988. “Si hagués de definir Keisy en dos conceptes, diria proximitat i tracte familiar”, explica. I és que Keisy és una cadena que aposta pel producte local i de kilòmetre zero. “Cadascun dels nostres nou establiments ofereix tot allò positiu que un client pot trobar en un mercat tradicional de Barcelona: tracte directe, producte del dia i qualitat per davant de tot”. El supermercat té una entrada circular que simula una plaça. En aquest espai hi ha la fruiteria, la peixateria, la xarcuteria i la carnisseria. A més, l'establiment compta amb un passadís ample, de tal manera que qualsevol persona pot veure-hi tots els productes de manera ràpida i àgil.

Recollida d'aliments en un supermercat Keisy en favor de Càritas Diocesana de Barcelona

“Contagiant” la solidaritat

García afirma que els valors de Keisy estan inspirats en els del propietari, Paco Martínez. “Supermercats Keisy el formem els 300 treballadors de l'empresa, i en Paco Martínez sempre ha volgut tractar totes i cadascuna de les persones que hi treballem com una família. És una persona que transmet llum”, explica.

Per aquest motiu, Keisy col·labora amb Càritas des de 2012, amb la voluntat de donar resposta a les necessitats que l'entitat ha anat tenint en cada moment. “Durant la COVID-19, hem recollit unes 20 tones mensuals d'aliments per a Càritas”, apunta en Francesc. Keisy disposa d'un racó solidari permanent a l'entrada dels supermercats, on els clients poden deixar els productes que es necessiten. A més, el primer cap de setmana del mes, col·loquen parades a l'exterior dels establiments, amb l'objectiu que els clients, però també els veïns del barri, puguin col·laborar en l'acció solidària. “La resposta dels clients és molt bona. No només hi col·laboren ells, sinó que els treballadors també poden donar una petita part del seu sou a Càritas”, explica en Francesc. Des de Keisy, afirmen que la dignitat de la persona està per sobre de tot, i per això comparteixen la filosofia que impulsa l'acció de Càritas. “Crec que la pobresa s'ha tornat invisible, que ens hi hem acostumat. Hi ha moltes famílies de Barcelona que es troben en situació de pobresa, però no les sabem ni volem veure”, afirma el director de centres de Keisy. Per aquest motiu, la cadena apel·la a la col·laboració en aquests moments de màxima dificultat, i confia que la solidaritat que practica pugui “contagiar-se” tan ràpidament com el virus. ◀

Francesc García, parlant amb una treballadora de Keisy.

AUTOR: JORDI JULIÀ

Recollir en temps de tempesta

TEXT: MARTA PLUJÀ

Com se sap el grau de sensibilització que assoleix una comunitat? Aquesta pregunta ens la fem les persones que ens dediquem a mostrar que hi ha una part de la societat en situació vulnerable, però que amb petits canvis, entre tots, podem aconseguir que millorin les condicions de vida. **Sensibilitzar és això, posar un granet de sorra per millorar la vida de tantes persones que per motius molt diversos no surten amb les mateixes oportunitats.** I ha vingut una pandèmia per mostrar-nos que allò que amb els anys hem anat sembrant ha donat els seus fruits.

A Càritas fem sensibilització en molts terrenys, però n'hi ha quatre als quals dediquem una especial atenció, perquè tenen importància cabdal des de la mirada social. D'una banda, l'àmbit educatiu: escoles i universitats. De l'altra, l'esport, el lleure i la cultura: clubs i cultura.

En un curs normal, el gran gruix de les accions tant a escoles com a universitats són xerrades, tallers i taules rodones de sensibilització per fer una primera aproximació als valors del bé comú i els drets de les persones.

Però aquest no ha estat un curs normal. L'emergència sanitària causada per la pandèmia de la COVID-19 ha trastocat tota l'activitat d'Escoles i Universitats amb Cor. Malgrat això, ens hem d'alegrar, perquè aquesta situació excepcional ha fet aflorar tones de solidaritat. Han estat moltes les col·laboracions de diferents comunitats escolars per ajudar en un moment tan complicat com aquest i amb tantes i tan diverses necessitats.

Algunes escoles han donat suport a la gent gran atesa per Càritas. Hem rebut més de 500 col·laboracions fetes per l'alumnat de 18 escoles –amb la implicació de 205 alumnes i professors–, entre cartes i gravacions d'actuacions musicals i videoconferències que han servit per alleugerir la solitud del confinament de la gent gran resident dels nostres projectes.

Els 71 alumnes de les escoles (8) que ja participaven en el projecte **Quan Kedem?** d'acompanyament voluntari a persones grans que estan en residències també **han mantingut el contacte amb la gent gran de manera virtual, per correu electrònic o per videotrucada.**

De 6 escoles també hem rebut **donacions de productes de primera necessitat com aliments**

diversos, llet o gel hidroalcohòlic. En tots els casos, la donació ha inclòs el transport i la logística.

Algunes escoles van participar en el Sant Jordi confinat, aportant algunes **peces musicals interpretades per alumnes i professors.** Hi ha hagut escoles i universitats que han preferit fer una donació econòmica, per **ajudar les famílies ateses per Càritas a cobrir necessitats relacionades amb l'habitatge: lloguers i habitacions de relloguer i factures de serveis bàsics** (llum, gas, aigua).

Algunes universitats i clubs esportius es van bolcar oferint voluntariat (41 persones) per **repartir aliments o per transportar-los als punts de distribució o als domicilis de persones que, per la seva situació de risc, no podien desplaçar-se.** Les limitacions que comporta el confinament es van salvar gràcies al fet que la llavor va florir quan més es necessitava.

En aquest repàs d'accions extraordinàries no podem oblidar dos dels col·lectius que habitualment col·laboren amb Càritas, i que tot i haver rebut l'embat de la crisi pel coronavirus han seguit fent costat a les persones que més ho necessiten.

Malgrat la limitació de capacitat i les greus conseqüències econòmiques que pateixen, **23 infants han pogut gaudir d'uns dies d'esbarjo en un casal esportiu.** Han estat nou clubs els que ens han ofert alguna plaça.

Per acabar, i gràcies a l'esforç dels voluntaris del grup de cultura, **hem pogut oferir altres sortides: passejos en un vaixell de vela, entrades de cinema, parcs aquàtics i museus.** Tot plegat per mirar de compensar els dies greus d'un confinament en condicions extremes.

Cadascuna de les entitats que col·labora amb Càritas és diferent. Ara bé, totes les col·laboracions **s'han rebut amb els braços oberts i les hem celebrat amb la mateixa il·lusió, perquè sabem que estan fetes amb el cor.**

Tot plegat és una mostra més que val la pena sembrar per recollir els fruits en temps de tempesta. La solidaritat és el millor regal en una situació tan difícil com aquesta. És un orgull comptar amb entitats tan disposades a compartir fraternalment i per això us en donem les gràcies!

La veu dels voluntaris durant la COVID-19

Entre abril i juny, més de 470 persones s'han sumat al voluntariat de Càritas Diocesana de Barcelona per donar resposta a la crisi generada per la COVID-19. Aquestes són algunes de les experiències que han viscut.

TEXT: IVAN YÉTOR CÁRDENAS

Luigi Usubelli,
mossèn de la comunitat cristiana
italiana a Barcelona

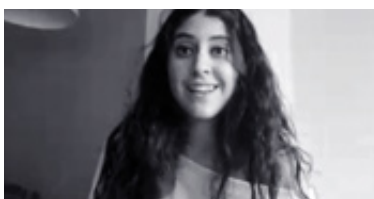
“Durant la pandèmia, hem donat suport a l'hospital de campanya de Santa Anna i a projectes solidaris de Càritas. La mentalitat de la gent ha anat evolucionant. La ràbia i la por de les persones s'han transformat en esperit de servei per als més necessitats, la qual cosa s'ha convertit en un renaixement humanitzant. La COVID-19 ha ajudat a fer caure barreres culturals, socials i religioses que acompanyaven altres pors, i ho valoro molt positivament.”

Antonio Romera,
voluntari del grup de gent gran
l'Amistat

“El nostre objectiu era transmetre tranquil·litat i afectar a totes les persones grans més necessitades. Les nostres trucades servien per donar-los una estona de pau i tranquil·litat després dels moments d'angoixa viscuts amb el confinament.”

Blanca,
voluntària del programa de
Famílies i Infància

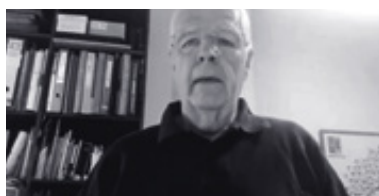
“Durant el confinament, he ofert reforç escolar telemàtic a una noia de 17 anys. La millor recompensa? Veure l'agraïment sincer per tota la feina feta.”

Chufa Muntanyola,
coordinadora del programa
Escoles amb Cor de Càritas

“La resposta per part de les escoles durant el confinament ha estat molt positiva. S'han implicat amb accions solidàries de Càritas, però també hem donat suport a escoles que han detectat situacions de famílies vulnerables durant l'estat d'alarma.”

Manel Huguet Vilamajor,
voluntari del programa
de Gent Gran

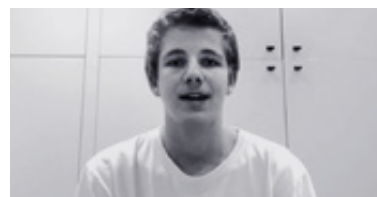
“En temps de pandèmia, he patit a distància la solitud de les persones grans que han estat en residències. El voluntariat no és simplement donar, sinó compartir el nostre temps amb els que més necessiten una bona companyia.”

Nacho Rodríguez,
voluntari del Casal de Joves
de la Barceloneta

“Durant el confinament, he donat suport escolar a nois i noies de batxillerat que participen en el Casal de la Barceloneta de Càritas. La lliçó que m'emporto és que qui resol els problemes són les persones, i que l'ésser humà és el centre de tot.”

José Javier Valero,
voluntari de la parròquia
de Sant Martí de Provençals

“L'experiència m'ha fet sortir de la meua bombolla. He començat a comprendre la pobresa més enllà del que veiem en el nostre dia a dia i m'ha sorprès la bondat que poden arribar a tenir els que menys tenen.”

A NOMÉS DOS METRES DE TU

La crisi del Coronavirus ha triplicat les necessitats socials. Tot i les distàncies, ens necessiten més a prop que mai.

**COL·LABORA
CADA GEST COMPTA**